

Федерације Босне и Херцеговине у којима се осим надлежности уређује и организацијско устројство, процедуре, те обвезност и коначност судских одлука. Кад говоримо о надлежности, оне су различито дефиниране из чега произилази диференцирани поступак, а тиме и специфичне одлуке овисно од врсте надлежности и природе спорова. Диференцирање ових надлежности заснива се на чињеници у којој мјери уставни судови у Босни и Херцеговини, поред класичне надлежности која се односи на заштиту уставности, остварују и непосреднију везу са законодавном, извршном и судском влашћу на свим нивоима власти. Процедура избора судца у ентитетским уставним судовима битно се разликује од избора судца Уставног суда Босне и Херцеговине.

Исто тако, различити субјекти у ентитетима и на разини Босне и Херцеговине могу покренути поступак пред уставним судом, а поступак по службеној дужности за оцјену уставности може покренути само Уставни суд Републике Српске. Утврђена је и заштита виталног националног интереса. Одлуке уставних судова су коначне и обвезујуће, што се односи како на пресуде и рјешења која доноси суд на крају поступка, тако и на наредбе и пријелазна рјешења која суд доноси тијеком поступка. Сви органи власти имају обавезу и дужни су извршавати и помагати у извршавању одлука уставних судова.

Професор доктор Драгољуб Поповић.

Судија Европског суда за људска права.

РЕСТИТУЦИЈА У ЕВРОПСКОМ ПРАВУ ЉУДСКИХ ПРАВА.

Сажетак: О појму реституције су се међу правним писцима јавила два опречна схватања, која су се на својеврстан начин рефлектовала и у пресудама Европског суда за људска права, у чијој се пракси могу уочити два низа пресуда. Један се поводи за схватањем да, због некадашње национализације неког добра, постоји трајна повреда права на мирно уживање имања, док други почива на идеји да је одузимање имања ранијем сопственику, до којег је својевремено дошло, представљало тренутни чин. Иако би се могло рећи да у приступу какав Европски суд за људска права данас има према случајевима ове врсте преовлађује тзв. доктрина тренутног чина или акта, приступ који се ослања на идеју трајне повреде права није уопште искључен. Судска пракса се поводи за финим разликама и пажљивом проценом чињеничног стања у сваком конкретном предмету пред Судом.

1. Одређење појма. Реституција се најчешће схвата као повраћај имања одузетог појединцу од стране ауторитарног режима. Овакво одређење може бити прихваћено и у унутрашњем праву, као што је делотворно и у европском праву људских права. Ваља додати да је по правилу реч о имању које је одузето много година пре него што се поставило питање